

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

[Præfatio.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

insurgunt in mente cogitationes de modo eiusdem vindictæ: ex cuius gravitate, genus istud peccati iudicandum est mortale esse: nisi defectus plenæ deliberationis excuset, prout loco cit. attingit idem Toletus.

127. Secundum statum ira habet in ore, ubi parit clamorem, contumeliam, & blasphemiam. Clamorem quidem faciendo ut vocem extollamus, multa inordinate, & confuse iactantes; contumeliam vero iactando conuicia verborum in proximum, blasphemiam demum, iactando in Deum. Atque de hac dictum est antea in lib. 18. tract. 2. De contumelia dicitur in sequenti libro 24. commodius, propter affinitatem quam habet cum detractione: ad hanc enim perinde affecta est ac rapina ad furtum ut ibidem tractatur. De clamore illud tantum occurrit monendum quod ibidem Toletus habet: cum ex se veniale peccatum esse: fieri autem mortale ob scandalum.

128. Tertium denique statum ira habet in operis executione: qua ex parte generat rixam: quæ ex Diuo Thoma 2. 2. quest. 41. artic. 1. est quoddam bellum inter priuatas personas percutientes se mutuè ex ira; suoque genere peccatum esse mortale, patet: tum ex eo quod D. Paulus ad Galat. 5. eam numeret inter peccata carnis, quæ qui agunt regnum Dei non possidebunt: tum quia repugnat charitati & iustitiæ: ut pote spectans eo ut damnum corporale inferatur proximo. Aduerte tamen ex eodem D. Thoma ibidem: ex parte eius qui non est inuasor sed solum defensor, rixam nullum peccatum esse in illo, si non plus repugnet, aut lædat inuasorem quam necessarium sit se defendendum: neque ex odio inuasoris, aut ex ira inordinata id faciat; sed ex ordinato amore sui ipsius: quandoquidem licitum est vim vi repellere cum moderamine, ut dicitur, inculpatæ tutelæ. Item peccatum solummodo veniale esse si in alterutro prædictorum, ipse modicum excedat. Quod si multum excedat peccatum erit mortale. Ex parte autem eius qui est inuasor, non datur excusatio à mortali: nisi illa communis ex defectu deliberationis, aut exiguitatis materiæ seu damni illati: qua ratione à mortali frequenter excusantur rixæ pueriles, & per consequens ab excommunicatione lata in Clerici percussorem.

DEO GRATIAS.

LIBER SEPTIMVS, ET TERTIVS OPERIS VIGESIMVS SECVNDVS.

IN QVO TRADITVR SPECIALIS RATIO
iudicandi de peccatis, habito respectu ad sextum, & nonum Decalogi præceptum.

PRÆFATIO.

Hæc ratio continetur explicatione, tum actuum qui talibus præceptis prohibentur: tum peccati luxuriæ; tum etiam peccati gulæ, quod est ei affine. Complectetur ergo hic liber quatuor capita, quorum primum erit de actibus, qui prohibentur sexto præcepto, Non mœchaberis; secundum de iis, qui prohibentur nono, Non concupisces uxorem proximi; tertium, de peccato luxuriæ; & quartum, de peccato gulæ. De hac autem materia tractatur in Decreto Gratiani causa 32. & 36. per plures questiones: & in Decretalibus habetur titulus De adulteriis, & stupro. Tractatur etiam à D. Thoma 2. 2. quest. 153. & 154. & à pluribus aliis tum Theologis, tum Summulariis, tum etiam Catechistis: quorum nonnullos Sebastianus Medices commemorat in summa de peccatis, tit. 8. quest. 1. quibus accesserunt aliquot recentiores.

CAP. I.

De actibus prohibitis sexto Decalogi præcepto.
Non mœchaberis.

SUMMARIVM.

- 1 Actus prohibiti sexto præcepto Decalogi.
- 2 Cogitationum turpium exclusio à peccato ob defectum voluntarij.
- 3 Excusatio pollutionum nocturnarum ob eandem causam.
- 4 Ad quid reneatur puella cum opprimitur.
- 5 Contactus carnales sic de se indifferentes sunt, ut contigat plurimum peccata esse mortalia; & quando contingat; & cuius speciei sint.
- 6 De his que sunt non carnales, sed honeste delectationis causa, ac de his que sunt inter coniuges.
- 7 Iudicium de aspectibus turpibus quando sint, aut non sint peccata mortalia.
- 8 Iudicium de verbis turpibus siue prolatis, siue auditis.

Sexto Decalogi præcepto prohibetur, ut notatum est à D. August. quest. 71. in Exodum non tantum adulterium: sed etiam omnis carnalis actus voluntarius: siue sit copula, siue pollutio carnalis, siue actus ad copulâ aut pollutionem carnalem disponens: hicque rursus; siue sit exterior, siue interior, atque exterior; siue sit factum aliquod; nimirum libidinosus aspectus, aut contactus, puta osculatio, aut aliud eiusmodi; siue etiam aliquod verbum; ut sermo impudicus & cantilenæ lasciuæ. Interior vero; siue sit mentis, ut cogitatio libidinosa: siue voluntatis, ut propositum committendi actum carnalem, & deliberata de eo complacencia. Nam ad actum etiam interiore libidinosum, prohibitio huius præcepti extendit, patet per illud Matth. 5. Audistis, quia dictum est antiquis, Non mœchaberis. Ego autem dico vobis, quod omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, iam mœchatus est eam in corde suo. Patet adhuc ex eo, quod complacencia in imaginatione rei turpis, sit plane similis ei quæ contigit in eisdem rei vfu, ut ostenditur à simili: quia ex imaginatione occisionis, vel crudelis tractationis inimici, afficitur quæ eadem ratione